

МЕДИЦИНСКО СПИСАНИЕ

ИЗДАВА

ВАРНЕНСКОТО МЕДИЦИНСКО ДРУЖЕСТВО

Излиза на 1, 10 и 20 число сѣки мѣсецъ

ЦѢНАТА ЗА ГОДИНА
Въ България 8 лева
Въ странство 8½ « златни

ПОДПИСКИ СЕ ПРИЕМАТЪ
ВЪ РЕДАКЦИЯТА НА
«Медицинско Списание», Варна

РЕДАКЦИОННИЙ КОМИТЕТЪ:

Д-ръ Юрдановъ
„ Пюскюллиевъ

Д-ръ Севвовъ
Ивановъ.

СЪДЪРЖАНИЕ: Протоколъ № 6 на Варненското Медицинско Дружество. — За наказанието при събитанието. — Едно любопитно произведение отъ курнула. — Влиянието на чистителното лекарство при лъкуването отъ наделка съ пеллетерина. — Виение свѣтъ у тия който пушатъ тютювъ. — Слѣдствия отъ лъкото на отичави брави.

ПРОТОКОЛЪ № 6

на Варненското Медицинско Дружество.

Засѣдание на 10 Ноември 1888 год.

Присѣтствуватъ почетния членъ на Дружеството Г-нъ М. Колони и Г-да Д-ритѣ Пюскюллиевъ, Юрдановъ, Радевъ, Севвовъ, Б. Балнида, Я. Валинда, Янопуло, Куцодимитрисъ и Ивановъ.

Понеже въ това засѣдание присѣтствуватъ нѣколко Г-да членове, които не сж били на миналото засѣдание, то председателя Д-ръ Пюскюллиевъ иска на кратко съдържаннето на съобщението на Г-жа Д-ръ Головина, четено въ предишното засѣдание. Той прибави че този трудъ на Г-жа Головина напълно се потвърди отъ страна на Дружеството, защото той е

съвършено съгласенъ съ Медицинската наука и съ издирванията направени въ странство по предметъ на оризосѣяннето. Този трудъ въ настоящето време има твърдѣ важно значение, понеже въпроса е туренъ на днешенъ редъ у насъ и мнозина заинтересовани лица се стараятъ да доказватъ че ужъ чалтицитѣ не били вредни за здравето на населението и пр. Имаме на ръка три вѣстника въ които сж напечатани статии по въпроса на оризосѣяннето въ Южна България. Тѣзи вѣстници сж: «Медицинский приглѣдъ», «La Bulgarie» и «Пловдивъ». Азъ бихъ желалъ тѣзи статии да се прочетхъ въ това засѣданне и Дружеството да се произнесе върху тѣхъ.

Дружеството прие това предложение и една подиръ друга се прочетоха статиитѣ отъ реченитѣ вѣстници. Относително статията напечатана въ в. «Пловдивъ», ако и да не е още довършена, Дружеството вижда че тя разглѣжда въпроса отъ материална точка, за това не намира основа за да разнекува върху нея.

Слѣдъ прочитанието статията въ в. «La Bulgarie» Г-нъ Колони иска думата и каза слѣдующето: «Автора на тѣзи статия, който билъ едно компетентно лице, се сърди на нашитѣ доктори че били се произнесли противъ оризосѣяннето въ Южна България. Той казва че въ Италия, Франция, Германия и Австрия гдѣто се сѣе или се е опитвало да се сѣе оризъ докторитѣ не сж се противили на тѣзи култура. Азъ ще попитамъ автора, да ми покаже поне единъ наученъ авторитетъ, който да е казалъ че оризосѣяннето не е вредително за здравето на населението; ние знаемъ обаче че противното е доказано отъ всички. По този въпросъ, Г-да, най важенъ гласъ трѣбва да иматъ докторитѣ, или иначе да кажа Медицината, гигиената. Автора казва че, всѣкий добъръ патриотъ трѣбва да се старае за обогатяването на страната и на държавата.» Ще попитамъ азъ по какъвъ начинъ по добръ може да се достигне това обогатяване, не е ли когато има повече и по здрави работни ръце? А кому надлѣжи най много да се грижи за здравето на населението, або не на гигиената, или друго яче ка-

зано, па докторитѣ? Ако не трѣбва да се слуша тѣхното мнѣние, то защо ни сѣ тѣ, защо ни е Медицинско Управление? Както виждате Г-да, азъ считамъ най голѣмо богатство на една страна, когато тя има повече и по здрави работни рѣцѣ. Ако ми докажатъ че чалтицитѣ правятъ населението по здраво, тогава на радо сърдце ще кажа не само тѣ да се допуснатъ, нъ и да се развиятъ още повече.

Д-ръ Юрдановъ казва че както е вече всѣкому извѣстно чалтицитѣ сѣ искусствени блатата и дѣйствуватъ върху здравието на хората както всѣко друго блато. Той самъ лично е правилъ наблюдения и е държалъ статистика въ Романия, гдѣто блатата толкова много изобилватъ. Въ такива мѣста населението е слабо и тѣлосно и умствено; лѣтно време когато хората трѣбва да работятъ, тамъ ще видитѣ че всички болѣдуватъ. Ще срѣщнете още малки дѣца съ подути коремп и кашектични. Смъртността тамъ е по-голѣма и въобще населението намалява, на мѣсто да се увеличава. Блатата дѣйствуватъ двуюко предно на населението: 1) ослабва го и го уморява чрезъ трески и кашексии и 2) тѣзи блатата служатъ като една добра среда въ която лесно се развиватъ семената на много епидемически болѣсти. Ето защо въ такива мѣста се срѣщатъ повече болѣсти и когато една епидемия попадне, то тя бива много смъртоносна.

Д-ръ Пюскюллисовъ казва че въ Италия гдѣто е имало най страшни блатата и гдѣто никакво население не е можало да живѣе сѣ биле зети мѣрки за тѣхното асепиране, било чрезъ посѣвяване на *Eucalyptus* и пр. и тѣй обширнитѣ пустини днесъ малко по малко начеватъ да се населяватъ. Само тамъ гдѣто блатата не е възможно да се опущожаватъ е допуснато да се сѣе оризъ. Относително лошото влияние на блатата ние имаме живъ примѣръ тукъ въ града и околнитѣ села. Всѣкий отъ насъ знае че въ третий участъкъ на гр. Варна населението е най слабо и най много страдае отъ трески, защото този участъкъ е най близо до блатото. Тѣй сѣщо и селото Карагюръ гдѣто населението намалява и постоянно болѣдува отъ трески.

Д-ръ Куцодимитрисъ съобщава че въ селото Шереметъ, Новоселска околия, по причина на блатото, населението постоянно болѣдува, особено това лѣто, когато не можало даже да си прибере храната отъ полето. —

Прочете се статията на Г-на И. Драгомировъ, напечатана въ брой 10 на Медицински Пригледъ- Ако и да не е още свършена статията, но вижда се какво се стрѣми автора да докаже. Г-нъ Драгомировъ казва че «напълно се присъединява къмъ мнѣнието на другаритъ си (доктори р.) за вредата на чалтицитъ въобще.» На въпроса, вредни ли сѫ чалтицитъ въобще или не за общественото здравие, той казва че: «този въпросъ, мислимъ, отдавна е рѣшенъ за другитъ страни утвърдително.»

До тукъ се вижда че автора на статията признава вредителността на чалтицитъ, но той въ последния си отговоръ хитро и нарочно е употребилъ думитъ «за другитъ страни,» като да иска да каже че дѣйствително въ другитъ страни чалтицитъ сѫ вредителни за здравие на населението, но съмнително е дали и у насъ тѣ иматъ същото влияние. — За това той по на долу предлага да не се вѣрва на думитъ на населението, което се оплаква че страдае отъ трески по причина на чалтицитъ, а да се направятъ точни, научни, продължителни (нѣколко години наредъ) наблюдения отъ хора компетентни върху заболѣваемостта въ чалтишкитъ мѣстности, които заболѣваемостъ да се сравнява съ оная отъ други мѣстности гдѣто не се сѣе оризъ. Послѣ автора прибавя: «До гдѣто не станжтъ подобни точни наблюдения въ мѣстноститъ гдѣто се сѣе оризъ у насъ, и до гдѣто нѣмаме на рѣце точни и научни статистически данни, (а не мнѣнието на селянитъ), за влиянието на чалтицитъ върху обществената заболѣваемостъ въ чалтишкитъ мѣстности, до тогава въпросътъ за вредата отъ чалтицитъ за общественото здравие трѣбва да се счита за висящъ.»

«Съ горнитъ думи азъ никакъ не мисля да се дѣля отъ мнѣнието на моитъ другари за вредата на чалтицитъ върху общественото здравие въобще.»

Тѣзи сж сжщитѣ думи на автора, съ тѣхъ той, въпрѣки себе си, прави едно тѣло адвокатствување. Той отъ една страна признава че чалтицитѣ сж вредни за здравнето, а отъ друга страна иска това фактически и точно да се докаже и у насъ, сичечъ иска въ продължение на нѣколко години да броятъ точно колко души се разболѣватъ отъ трески и колко умираатъ по причина на чалтицитѣ. Това искание съ каква цѣль го прави автора? Дали отъ любопитство? Но такова любопитство за смѣтка на нѣколко хиляди души които пропадатъ, не е вече любопитство, а е престѣпление, злодѣяние.

По пататѣкъ автора описва своитѣ наблюдения направени въ градоветѣ Т. Пазарджикъ и Пловдивъ върху заболѣваемостта. Освѣнъ нѣкои епидемически болѣсти, той е забѣлѣжилъ че върлуватъ стационарно-ендемически треската, диареята по дѣцата и дизентерията, особено лѣтно време. Причинитѣ на тѣзи болѣсти той справедливо ги отдава на мѣстнитѣ телурпчески условия, на многото блата, локви, плитки и нечисти кладенци, разни нечистотии и пр. Водата на самата рѣка Марица, особено лѣтно време, когато много намалява, бива сжщо злокачествена и произвежда разстройства въ пищеварителнитѣ органи, когато се пие.

Като говори за тѣзи злокачественостъ на водата прибавя слѣдующето: «Не подлѣжи на никакво съмнѣние наистина, че чалтицитѣ води които се вливатъ въ Марица по-горѣ отъ Пловдивъ, усилятъ злокачествеността на нейната вода и, слѣдователно, увеличаватъ количествено заболѣваемостта въ градътъ».

Отъ прочитанието статията на Г-на Драгомирова става явно че въ окръжията на Т. Пазарджикъ и Пловдивъ има двѣ злини за здравнето на населението: 1) естественитѣ блата и 2) искусствениитѣ блата (чалтицитѣ).

Дружеството нѣма на рѣка още свършека на тѣзи статия и слѣдователно не знае до какво заключение ще дойде автора ъ, но отъ първата ъ часть вижда че намѣсто да поиска оппощението на тѣзи злини, автора предлага да се правятъ

дългогодишни наблюдения върху лошото влияние на чалтицитѣ за здравето на населението.

Въ заключение Дружеството намира, че както въ интереса на държавата, тъй специално и въ интереса на дѣлътъ окръжия Пловдивско и Т. Пазарджикско, трябва да се зематъ мѣрки за запазване здравето на населението. Едната злина, чалтицитѣ, може твърдѣ лесно да се отстрани, ако Правителството запрети съянието на ориза; колкото за другата злина, естественитѣ блатъ, също могатъ да се зематъ мѣрки, както гласятъ правилата на ииената.

За наказанията при въспитанието.

Извлечение отъ мемоара на Felix Hement при годишнитѣ отчети на академията на нравственитѣ и политически науки.

«Училищното повѣдѣние изисква единъ правилникъ по които да може да се държи редъ и да може да се работи. За това ученицитѣ сѣ длъжни да се покоряватъ на наредбитѣ и учителитѣ се принуждени да наказватъ ученицитѣ, който ги престѣпватъ. Прочее всякъ единъ училищенъ правилникъ съдържа единъ членъ по наказанията, гдѣто сѣ изброени ония които е позволено да се прилагатъ.

Наказанията биватъ отъ два вида, тъй като наказанието може да бѣде тѣлесно или душевно.

Отъ дълги вѣкове насамъ, — може да се каже отъ възражданieto на човѣчеството до нашитѣ дни, — сѣ употребявали тѣлеснитѣ наказания. Така вмѣсто да наказатъ за поправление непокорната душа, наказва ли сѣ тѣлото което тя управлява. Грижели сѣ повечето за искажанието на грѣшната отъ колкото за поправлението на виновника. Днесъ тѣлеснитѣ наказания сѣ изоставени въ повечето отъ образованитѣ

страни, и тамо дѣто още ги употрѣбаватъ то е съ отвръщение. Употрѣбаватъ ги въ крайни случаи и то съ твърдѣ голѣмо омѣгчѣние.

*
* * *

Нека забѣлѣжимъ мимоходомъ че твърдѣ малко животни има които хапятъ или кълватъ малкитѣ си кога салмуваѣтъ. Повечето пѣти тѣ имъ измѣрятъ и обикновенно това е достатъчно за да ги вкара въ правия пѣтъ. Чудно е напримѣръ, като гледа човѣкъ нилета да слушатъ майка си кокошката. Какъ може да бѣде човѣкътъ, който си дава качествата на разсуждающе животно, да не се управлява чрезъ разума? Това се отдава на това че отъ всичкитѣ животни, човѣкътъ е животното на което възпитанието първо изисква по дълго време и повече грижи. Въспитанието на младитѣ животни отъ родителитѣ имъ влиза въ категорията на истинятивнитѣ дѣйствия: то е не измѣняемо по срѣдствата и по траението, и съвършенно колкото за цѣльта която се постига. Напротивъ възпитанието на дѣтетото, се измѣнява съ напредванието на нравитѣ и съ по точнитѣ познания на игнената. Способитѣ на възпитанието се мѣняватъ съ степенята на образованието.

*
* * *

«Кой не знае че единъ учитель кога удря ученика компрометирва въ сѣщо време достоинството си и авторитета си? Ако не може да се въздържи, ако се въспалва, какво жалостно зрѣлище той представя на ученика си и подиръ това какъвъ починъ може да отчаква? Ако напротивъ той е тихъ, не би смѣилъ да нагруби едно дѣте или да гледа хладнокръвно при турение въ дѣйствие наказанието което е заповѣдлъ! Можели да си представимъ Bossuet които е билъ хладнокръвенъ зритель на грубоститѣ извършени отъ Montausier врѣхъ царския ученикъ?

Нека разгледаме прочее да ли тѣлестното наказание е полезно и да ли то е по полезно отъ другитѣ наказания?

Никакъ, то не принася никаква полза. Тамъ дѣто съ добро не може да се сполучи, съ сила още по-мъчно е. Насила се налага мълчание и неподвижностъ, но не внимание и ползовитѣ трудъ. Като управляваме чрезъ страхъ, ние правимъ дѣцата страхливи и притворни; ние можемъ да го накажемъ а не да го поправимъ. Тогава единственната негова грижа ще бѣде да отбѣгне отъ ударитѣ, и за да може да се отърве, то ще укрива винитѣ си чрезъ лъжи. По тая причина тѣлесното наказание е противъ възпитанието.

Освѣнъ това тѣлесното наказание представлява сериозни опасности; единъ разсърденъ учителъ не мѣри ударитѣ си и по нѣбога му се случаватъ да премине благоразумната границата и и да нарани дѣтето безъ да иска. Едно инстинктивно движение на дѣтето за да избѣгне или посрѣщне удара може да причини една тежка случка. Дѣтето е едно разсѣждающе животно, то ни разбира. Прочее защо тогава да се лишаваме доброволно отъ съдѣйствието на висшитѣ му способности? Защо да не дѣйствуваме чрезъ убѣждение а да искаме да влияйме чрезъ страхъ? На едно разумно животно трѣба да употребимъ разума.

* * *

«До тука бѣше въпросъ за ударитѣ, защото въобще ударитѣ сѣ земаатъ като тѣлесни наказания, въ това число влияятъ тегленнето за ушитѣ, тегленнето за косата и щипаннето. Но въ сѣщностъ, съ думитѣ тѣлесни наказания, трѣба да се разбира всяко лишението отъ естество което вреди на здравето: напримѣръ като лишението отъ питателна храна. Да се положи едно малко дѣта за дълго време само на хлѣбъ и вода, то е като да му се наложи едно по строго наказание отъ едно цапване или отъ единъ ударъ съ прѣчка. Затварянната, лишаваннето отъ рекреация (почивка) или отъ расходка сѣщо сѣ тѣлесни наказания и сѣ по мъчни: освѣнъ това тѣ не сѣ срѣдства за поправление, тѣ сѣ противни на цѣльта, която се гони за усмиряване на безчинството и неповлушността.

Тия недостатъци въобще показватъ че дѣцата се пуждаятъ отъ движения: прочее неподвижността която му налагатъ увеличава още повече тая нужда, и това съставлява за него мъжн и наказание. Оставете го прочее да изчерпи дѣятелността си за да се успокои, нека потрѣби буйността си вънъ отъ класса, защото иначе то ще я прави вътрѣ въ класса.

Освѣнъ това, ако на дѣтето даватъ на мѣсто наказание излизни уроци, ако го подхвърлятъ на такава досадна и безплодна работа, то таковото наказание става още по мъчно за него.

Нека прибавимъ при това че когато на работа та се даде характеръ на наказание то всякоги има серпозни неудобства. Тогава има опасностъ да вдѣхнатъ на дѣтето отвръщение къмъ учението и намразванието на учителя, независимо отъ лошитѣ навици на работението, което влече изпълнението на една отврътителна работа.

На кѣсо, всяко тѣлесно наказание, отъ каквото естество и да е, пѣма никакво важно слѣдствие, а е опасно и противно на въспитанието. Излизни е да се казва че то трѣбва да се изостави.»

* * *

«Тогава какъ трѣбва да се постѣпва? Лишаванieto отъ нѣкакви удоволствия: и най повече поучаванията и смѣрованията.

«Нѣкой би помислили че това е малко. Ние мислимъ че това е достатъчно на конго би умѣлъ да го употреби съ тактъ, съ мѣрка и на мѣсто споредъ вината и чувствителността на дѣтето. Ние не се обезоружаваме, както се вижда испървомъ на нѣкой си, даже и срѣщу най якоглавитѣ ученици. Да не вѣрваме че строгостта на наказанията докарва полза: Правственината и физическата чувствителность се затѣнява вслѣдствие на навика. Да подозрѣваме мълчеливото подчинение, което се добива чрезъ една груба дума, което мълчение злѣ таи вътрѣшно възмущение и наранено сердце. А напротивъ, едно мъмрение отправено ако ли не безъ скърбение то безъ горчила

прави живо впечатление на дѣтето. Не трѣбва да забравяме че нашето намерение не е да мжнимъ дѣтето, но да го накажемъ, тоестъ да го поправимъ, да му вдхнемъ желание за исправление. Наказанието така разбрано става единъ способъ на възпитание. По възпитанието, всичко трѣбва да служи за възпитание»

* * *

Преди да пристѣпимъ къмъ прилагане въ дѣйствиe на наказанията нека видимъ какви сѣ условията.

1. — *Наказанията трѣбва да бждатъ рѣдки;*

«Честитѣ наказания губятъ ефекта си. Ученикътъ се навиква: прочее, понеже ние искаме да апелираме къмъ деликатнитѣ и високи чувства, ние трѣба да го правимъ съ голяма осторожностъ, за да може дѣтето да си запази нѣжността на впечатлението и всичката си чувствителностъ.

2. — *Всяко едно опрѣдѣлено наказание трѣба напълно да се извърши;*

«Въ това отношение не трѣба да има нерѣшителностъ. Зрѣло трѣба да се разсѣжда преди да се наложи едно наказание, но единъжъ рѣшението взето, не трѣба да се отстъпва нито предъ виковетѣ, нито предъ молбитѣ на дѣтето и лишите ли сѣ отъ твърдостъ само единъ пътъ, вашиятъ авторитетъ е изгубенъ.

3. — *Наказанието трѣба да се прилага много скоро слѣдъ вината;*

«Дѣтето дѣйствува и мисли бързо. Грѣшката, която е направено, слѣдъ една минута я забравя. За него всичко има кратъкъ срокъ; настоящето и бѣдѣщето. Като висшитѣ животни, то особито живѣе въ настоящето. Прочее нека всяко едно наказание се прила на часа слѣдъ грѣшката, и даже ако може тутакси слѣдъ грѣшката като да е едно слѣдствие. Полезността бива повѣроятна.

4. — *Наказанието трѣба да бжде съразмѣрно съ грѣшката;*

«Да се пазимъ и да не даваме на грѣшникѣ едно фиктивно (измислено) уцѣнение, което може да произлиза отъ това че дѣтето и ние не гледаме еднакво на извършената грѣшка. Да се стараемъ да гледаме на нѣщата съ сѣщото око, не отъ наша точка зрѣние но отъ неговата, за да не си мисли дѣтето че е станало жертва на излицна строгость. Отъ друга страна пакъ, не трѣба да увеличаваме траението на наказанието чрезъ повтарението на сѣщитѣ мжмрения, това което твърдѣ често се прави. Веднѣжъ наказанието извършено, всичко трѣба да се забрави.

5. — *Наказанието трѣба да бѣде сѣразмѣрно съ чувствителността на дѣтето;*

«Темпераментътъ, тѣлосложенето, чувствителността на дѣцата сѣ нѣща твърдѣ променчиви; Едно и сѣщо наказание бива малко или много строго споредъ дѣтето, което го претърпява, ако е то малко или много деликато. Внимателно едно изучаване на всяко дѣте ще ни покаже справедливо да налагаме на сѣко едно каквото наказание то може да носи.»

* * *

«Тия начала веднѣжъ присти, нека пристѣпимъ къмъ приложението.

Дѣтето ако направи лѣгки безчиния, ние ще се престоимъ че не виждаме или не чуваме за първъ пѣтъ, ще търпимъ много, особено ако дѣтето е младо, съ распадень единъ темпераментъ и съ силно здравие. Твърдѣ често сѣмъ съжалявалъ за дѣто въ нѣкои училища и въ нѣкое семейство не позволяватъ на дѣцата да говорятъ съ високъ гласъ на трапезата. Въ тоя случай мълчанието е наказание, и въ сѣщото време едно нарушение на пгнената.

Безчинията увеличатъ ли сѣ твърдѣ много, то учителътъ дава едно извѣстие. Ако обича дѣцата, ако е добъръ и справедливъ, кроткъ и не поколебимъ, ако се тѣжи безъ намръщване, ако мѣри безъ грубость, и ако наказва безъ да се распаля, той бива обичанъ и почитанъ отъ ученицитѣ си и не

остава друго освѣнъ единъ знакъ да даде за да го послушатъ и да му се покорятъ.

* * *

Да положимъ сега че дѣтето е направило една твърдѣ го-
лѣма грѣшка и че то заслужва едно особено увѣщание, сто
какъ трѣбва да постѣпимъ: ние го отвѣждаме въ едно мѣсто
дѣто обикновено то не е имало достѣпъ и слѣдователно въ
което мѣсто не е навикнало; напримѣръ въ една полуосвѣтлена
и отстранена стая. Ние тогава влияемъ връхъ него първо чрезъ
мѣстото. Земаме единъ важенъ и тихъ изгледъ. Казваме на
дѣтето да сѣдне срѣщу насъ доловяваме го за ръцѣтъ, и като
си скрѣпимъ настоятелно погледа въ очитѣ му, захващаме да
му говоримъ тихо, полегка, и монотонно додѣ му се доспи.
Въ тоя половинъ сънъ, волята на дѣтето ослабва. Тогава зах-
ващаме да му говоримъ за грѣшката, която е направило, ние
го направяме да почувствува нейната важность: ако е нужно, у-
казваме му на слѣдствията, като го заплашване че родители-
тъ му ще хванатъ помалко да го обичатъ, че той ще изгуби
довѣрието, почита, симпатитѣ на приятелитѣ си и на учите-
литѣ си. Ние му вдѣхваме съжаление за дѣто е сторило вина-
та, вдѣхваме му желание да иска прошка и да се рѣши за
да са поправи.

* * *

Ние също така дѣйствуваме за да ги направимъ да се
оставятъ отъ нѣкои лоши новици, отъ нѣкои не достатки въ
характера, отъ болѣстни наклонности. Ние гледаме на дѣтето,
въ всичкитѣ тия случаи, като на болно морално и физически,
за това само защото болѣститѣ или пороцитѣ зависятъ отъ
една недостаточна организация на нѣкоя частъ, която често
произлиза, трѣбва да го кажемъ, отъ небрѣжността, отъ не-
раденнето или отъ пороцитѣ на родителитѣ. Отъ възпитанието
се очаква да докара равновесие на тѣлото съ духа, но разби-
ра се за това трѣба и съдѣйствието на болното. Полека и
постепенно, накарваме дѣтето да почувствува неудобствата и

опасноститѣ отъ неговото състояние и необходимостъ да се изцѣри. Настояваме и набиваме въ ума му нашитѣ наставления. Прости, буйни, непокорни, лѣнни дѣца ставатъ : много живи, распалени или апатични. Чрезъ това лѣчение «което може да се пазове *морална ортопедия*, сполучва се да се падвиятъ съ успѣхъ нѣкои пороци на младостта. Повечето пжти изисква се дълго време и повече търпение; но пай сѣтнѣ се постига изцѣряването. Ако то (изцѣряването) е непълно, ако дѣтето падне отново въ сѣщата грѣшка, лѣкуването се подновява додѣто се искорени злото. Но повтарящата на злото сѣ рѣдки, защото полученото първо подобрене помага за поголѣмото подобрене, тъй сѣщо както повтаренитѣ упражнения на методическата гимнастика, трупатъ своитѣ ефекти и увеличаватъ повече и повече силитѣ. Въ нравствено отношение има нѣщо подобна на сложнитѣ лихви, всякой единъ напредѣкъ къмъ добро съставлява другъ источникъ за новъ прогресъ, единъжъ първия потокъ подаденъ човѣческата натура слѣдва така постоянно да се въздига отъ само себе си, по собствената си сила. Човѣкътъ сътрудници, съзнателно или не съзнателно, на тия които възбуждатъ въ него добри чувства. Тѣй както едно посѣто зърно пониква и дава класъ сѣщо една добра мисль положена въ единъ умъ пристойно подготвенъ дава зародиша и на други благотворни мисли. Духътъ, както и тѣлото, иматъ собствени източници, които не идатъ отъ вънъ и му позволяватъ да се бори съ болѣстта. Нашитѣ съвѣти, нашитѣ лѣкове подпомагатъ само дѣйствието което ес-тественно става.

Въспитателтъ трѣба всичко да опитва за да исправи дѣтето, и много да се надѣва.

(Journal d'Hygiène № 634.)

П.

Едно любопитно пропизвание отъ куршумъ.

Въ периодическиятъ журналъ, «The indian Medical gazette» и

въ «The Provincial Med. Journal» Октомврий 1888, е помѣстена слѣдующата любопитна история по каприциозно то направление което може да вземе единъ куршумъ и мѣхотливѣ, които се срѣщамъ въ Съдебната Медицина при опрѣдѣляванетоъ разнитѣ страни провизани отъ единъ сѣщъ куршумъ.

Единъ индеецъ сѣдналъ да си почива на пладиѣ и спалъ по обикновенното сѣденіе по турски, колѣнетѣ пригнати и надъ тѣхъ главата подпрѣна.

На дѣсна страна до него единъ отъ другаритѣ му бъркалъ и чистелъ единъ пълень револверъ, които изеднажъ грѣмналъ. Куршумътъ ударилъ въ дѣсното колѣно спѣшия, пробилъ и отворилъ ставата на вънкашната страна, по край горний край и послѣ по вънкашний на колѣнната похлюпка (ротула), която разскѣсалъ, излѣзълъ отъ прѣдната страна на колѣното. Отъ тамъ куршумътъ влѣзълъ отъ дѣсна страна близо при челюстния ѡгълъ въ врата, преминалъ подкожно като избиколилъ отъ задъ врата отишелъ и се спрялъ подъ лѣвата мишница.

Тамо по болкитѣ причинени отъ пипаніето, по признацитѣ произходящи отъ притисканіето върхъ нервната силта на рѣката и по истрѣживаніето въ рѣката открили куршумътъ и го извадили благополучно.

Дѣсната колѣнна ставъ гноисала, имало силна треска и всичкитѣ признаци на гноино ставно възпаление. При лѣкуваніето отворили широко ставата испразнили гнои и внимателно изчили и драгирани ставната кухина. Гнойтъ се изчерпалъ и раната зараснала отъ дното къмъ повърхността. Близо слѣдъ три мѣсеци, ранениятъ можилъ да излезе отъ болницата, и ходялъ безъ да има нужда отъ тояга за подпирание, по само ставата не се сгъвала тъй лѣсно.

(Bulletin G. de therapeutique, Novembre.)

Влияние на чистителното лѣкарство при лѣкуваніето отъ панделка съ пеллетьерина.

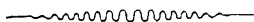
Въ «Медицинското Списание» отъ 1-ва година страница 28, ние бѣхме изложили изслѣдваніята на Доктора Berenger-Feraud по лѣкуваніето отъ панделката (Toenia) отъ по послѣдното си изслѣдваніе той се увѣрилъ че чистителнитѣ лѣкарства, ако и да сѣ второстепенни при лѣкуваніето отъ пандилка, иматъ значителна важность при употребленіето даже и на пеллетьерина, защото ако се упо-

трѣби това лѣкарство заедно съ чистителното, то има пълна сполука седемъ или осемъ пѣти на десетъ. Защото пеллетнерината когато е приета сама не убива на мѣсто пандилката може би освѣтъ единъ или два пѣти на десетѣхъ; и така той е дошелъ до слѣдующето заключение: за да може да се исекара пандилката, трѣбва да се подпомогне дѣйствието на пеллетнерина съ едно чистително лѣкарство.

Berenger Feraud слѣдъ като опиталъ почти всичкитѣ чистителни лѣкарства намѣрилъ, че чистителното лѣкарство Eau-de-vie allemande, което се приема лесно, има най сполучливо дѣйствие. И той употребявалъ или рициновото масло или Eau-de-vie allemande, и съ употреблението на тия двѣ чистителни лѣкарства той получилъ слѣдующитѣ резултати:

	Спозуки съ		Не спозуки			
	нехвърлене безъ да се		хвър. глав.		Всичко	Процентъ
	на главата					
Eau-de-vie allemande	382	.	224	.	606	63 на 100
Рициново масло	105	.	91	.	196	54 " —
	487		315		802	

Отъ тия цифри излиза че Eau-de-vie allemande дѣйствува по-добъръ отъ рициновото масло по пропорция на 63 къмъ 54 на 100. Съ други думи има 9 на 100 повече шансъ на сполука съ Eau-de-vie allemande отъ колкото съ рициновото масло. П.

Внѣшне свѣтъ у тия които пушатъ тютюнъ.

Decaisne резумиралъ така слѣдствията отъ своитѣ наблюдения върхъ ония които пушатъ тютюнъ чрезмѣрно и у които често е имало слабо или силно внѣшне свѣтъ:

1) На шестдесетъ и три човѣка наблюдавани, отъ двадесетъ и деветъ до шестдесетъ и шесть годишна възраст, четридесетъ и деветъ сж били отъ петдесетъ до шестдесетъ и шесть годишна възраст;

2) Повечето отъ половината освѣтъ растройствата въ смиланieto имали ту запичанне, ту диария, мжчно диганне, изобилно количество пикучъ и много или малко изобиленъ потъ, безъсъние, чести биения на сърцето; една третя отъ тѣхъ имали нередовенъ пулъсъ и зърнесто гърлоболение; нѣколкото имали задуха, разраняване въ устата, амблиопия (ослабване на зрѣнието) кръвохраняване;

3) Тридесетъ и седемъ отъ наблюдаванитѣ сѣ пушили на гладно сърце, въ които вниенето свѣтъ се случавало заранѣта.

4) Появяването на вниенето свѣтъ въ гретята частъ е съответствувало съ прекратяването на многото потъ и съ значителното намаляване на пикучѣта.

5) Понѣкога признацитѣ на вниенето свѣтъ отъ пушеннето на тютюнъ се земали за приливъ на кръвѣта въ мозъка и даже за сърдечни болѣсти. — Осемъ отъ наблюдаванитѣ сѣ били лѣкуванъ пѣгръшно за такива болѣсти. На нѣкои си даже земали кръвъ; и автора иска да вѣрва че единъ отъ тѣхъ е умрѣлъ вслѣдствие на едно неумѣстно земанне кръвъ.

Не трѣба да забравяме че въ никотическото отравяне има по първо контракция въ сѣдовѣтъ, което произвежда вниенето свѣтъ; послѣ иде реакцията и сѣщитѣ органи се разширяватъ и то съставлява приливний (конгестивний) перюдъ.

6) Вниенето свѣта отъ пушенне тютюнъ се изцѣрило всякога успѣшно съ съвършенното прекратяване на пушеннето, и въ нѣкои случай съ намаляването и туренне редъ на пушеннето. Като лѣкарства той предписвалъ чистителнитѣ лѣкарства, хладки бани, магнезия, горчивитѣ трѣви. Двадесетъ и осемъ пѣти той е правилъ подкожни сиринцовання отъ Ether и въ нѣколко минути вниенето се спирало;

7) Отъ тридесетъ и седемъ човѣка, които пушали на гладно сърце, на тридесетъ и три вниенята изчезнали слѣдъ като захванали да пушатъ на сито сърце.

(Bulletin général de therapeutique 23 Septembre 1888) П.

Слѣдствия отъ млѣкото на охтичави криви.

Докторитѣ Woodhead и Mac Fadyean отъ излѣдванията си по кривитѣ въ Единбургскитѣ яхѣри се увѣрили че туберкулознитѣ (охтичави) рани и мезентерическитѣ надувания (извързвания), които се случаватъ тѣй често у дѣцата, повечето пѣти сѣ причинени отъ млѣкото на охтичавитѣ криви. Отъ тридесетъ и седемъ кравешки яхѣри, които инспектирали, намѣрили тридесетъ и единъ въ които имало бели криви. Въ повечето намѣрили микроорганизми, и шестъ пѣти открили туберкулозний бацилъ. Отъ дѣто заключили че трѣба строго да се инспектирайтъ кривитѣ, на които продаватъ млѣкото.

(Bulletin général de therapeutique 23 Août 1888.) П.